

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

VÄLKOMNA!

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 1 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Utbildningens upplägg:

Fyra delar:

1. Grundläggande miljökunskap gällande motorsport och miljölagstiftning (Denna del)
2. Miljörevision och certifiering av den egna anläggningen/banan/klubben
3. Egenkontroll enligt miljöbalken
- 4A. Biologisk mångfald – Motorbanan som miljöresurs
- 4B. Biologisk mångfald – Allmänna skötselråd

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 2 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- Det övergripande syftet med miljöbalken är att **främja en hållbar utveckling** som innebär att nuvarande och kommande generationer kan leva i en hälsosam och god miljö. **Miljömässiga, sociala och ekonomiska** delar ska sammanfogas.

Vad kan hållbar utveckling innebära för Svemos och SBF:s klubbar?

- **Miljömässigt:** Klubben lever upp till lagkrav, främjar den biologiska mångfalden, sänker ljudnivån och uppmuntrar användning av ny miljövänligare teknik m.m.
- **Socialt:** Klubben erbjuder barn, ungdomar och vuxna sysselsättning och träning, vilket främjar hälsa, gemenskap och teknikintresse m.m.
- **Ekonomiskt:** Motorsporten är en del i en näringskedja som ger sysselsättning, besöksnäring vid lokala evenemang m.m.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 3 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Hållbar utveckling
Miljöbalken: "...en hållbar utveckling ska främjas."

Viktigt att vi som ambassadörer för motorsporten berättar om vad vi bidrar med i samhället i linje med en hållbar utveckling!

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 4 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

<p>Tävlingsreglementen</p> <p>Svemo Nationellt Tävlingsreglemente (NT) Specialreglementen (SR) Tilläggsregler (TR)</p> <p>SBF Gemensamma regler (G2) Sportgrensregler</p> <p>Vid tävlingsverksamhet gäller också: Polisens FAP 512-1 samt FAP 512-2.</p>	<p>Miljölagstiftning Miljöbalken (1998:808) Naturvårdsverkets allmänna råd om ljud från motorsport (NFS 2004:16)</p> <p>Förordning om egenkontroll (1998:901) Terrängkörningslagen (1975:1313) Kommunens renhållningsordning Avfallsförordningen (2011:927)</p> <p>Kommunens miljöpolicy Svemos och SBF:s miljöpolicy Klubbens miljöpolicy</p>
--	---

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 5 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- Motorsportanläggningar klassas som miljöfarlig anmälningspliktig verksamhet enligt kap. 9 Miljöbalken (C-verksamhet, se miljöprövningsförordningen).
- Detta ovan innebär krav på egenkontroll enligt Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.
- **OBS:** Enligt terrängkörningslagen är det förbjudet att framföra motorfordon på barmark utan tillstånd/medgivande från länsstyrelse/kommun/ev. annan myndighet. Det räcker inte bara med markägarens medgivande!
- Riksdagen har antagit 16 svenska nationella miljövalitetsmål som bland annat ligger till grund för miljölagstiftning. Se www.miljomal.nu.
- Ljud är oftast vår mest betydande miljöfråga och Naturvårdsverkets allmänna råd NFS 2004:16 vägleder.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 6 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- De allmänna hänsynsreglerna är basen i miljöbalken:
 - Bevisbörderegeln
 - Försiktighetsprincipen
 - Lokaliseringsprincipen
 - Kunskapskravet
 - Hushållnings- och kretsloppsprincipen
 - Förorenaren betalar
 - Skälighetsregeln

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 7 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- Bevisbörderegeln**

Verksamhetsutövaren har bevisbördan (så kallad "omvänd bevisbörda").

Det innebär att:

 - Verksamhetsutövaren (klubben/arrangör) måste själv kunna bevisa att denne lever upp till miljöbalkens krav (genom egenkontroll och dokumentation, dvs. att man har kontroll på sin egen verksamhet och hur man påverkar miljön).

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 8 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- Försiktighetsprincipen:**
 - Redan risken för negativ påverkan innebär skyldighet att vidta skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått.
 - Det är förorenaren som betalar för miljöskador/sanering.
- Förebyggande skyddsåtgärder:**
 - Vilka skyddsåtgärder är nödvändiga för att inte skada hälsa eller miljö? Ex: ljuddämpande åtgärder, miljömatta, markskydd, presenning etc.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 9 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- **Exempel på försiktighetsmått:**
 - Rening av avloppsvatten.
 - God kemikaliehantering, till exempel att tankning sker på godkänt markskydd. Även vid träning!
 - Miljömatta/presenning skall alltid användas där det är tillåtet att använda el-aggregat.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 10 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- **Exempel på försiktighetsmått:**
 - Se till på att kontrollera ljudnivåerna innan närboende börjar klaga! (Genom mätning, ljudutredning).

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 11 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- **Kunskapskravet**
Man är skyldig att ha kunskap om hur sin verksamhet påverkar miljön.
- **Lokaliseringsprincipen**
Platsvalet (vid nybyggnation)
 - Beakta närhet till vattenområden
 - Beakta naturvärden, exempelvis sällsynta arter
 - Beakta bostadsbebyggelsen
 - Nya rön öppnar upp möjligheter att utnyttja gamla grustäckter och därmed hindra igenväxning, vilket bidrar till ökad biologisk mångfald

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 12 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- **Hushållnings- och kretsloppsprincipen:**
 - Hushålla med...
 - Råvaror
 - Energi
 - Återanvänd prylar!
 - Underlätta för återvinning av olika material!
 - Köp ursprungs- och miljömärkt energi!
 - Sträva efter att använda förnyelsebara energikällor (som biobränslen, vind- och vattenkraft etc.)

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 13 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- **Förorenande områden:**
 - Reglerna bygger på att förorenaren ska betala ev. miljöskada.
 - Ansvarig för efterbehandling är i första hand verksamhetsutövaren.
 - I andra hand fastighetsägaren (se 10 kap. om förorenade områden i miljöbalken).

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 14 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger miljöbalken?

- **Skälighetsregeln**
 - Miljöbalkens krav på miljöhänsyn gäller i rimlig utsträckning; miljönytta får inte ha orimlig kostnad.
 - Vid skälighetsavvägningen har olägenhetens karaktär, såsom farlighet och omfattning, betydelse.
 - Skälighetsregeln gäller inte i de fall miljökvalitetsnormer hotas och t.ex. vid vattentäkt, Natura 2000-område (naturreservat), strandskydd m.m.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 15 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Tillstånd och anmälningsplikt

- A-, B- och C-listor i miljöbalken (se miljöprövningsförordningen, före detta förordning om miljöfarlig verksamhet)
 - A= Verksamhet som **kräver tillstånd** från miljödomstol
 - B= Verksamhet som **tillståndsprövas** av länsstyrelsen eller kommunal nämnd.
 - C= Verksamhet som är **anmälningspliktig** till kommunen.
- **Motorområden faller oftast inom kategorin C. "Frivilliga tillstånd" ("B")** kan man vid behov ansöka om för att "sitta säkrare".
- Tillsynsmyndigheten kan även förelägga om tillståndsprövning som tvingar klubben att söka tillstånd med bl.a. krav på en omfattande miljökonsekvensbeskrivning (MKB).
- Om man får ett tillstånd ("B") medför det både ökade skyldigheter och ökad trygghet.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 16 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

enl. 6:e kap. miljöbalken

- En MKB är en omfattande lagstyrd miljöbedömning som krävs bl.a. vid tillståndsprövning ("B").
- Verksamhetens effekter på människor, djur, mark, vatten, luft, landskap och kulturmiljö m.m. ska identifieras, beskrivas och bedömas och utmynna i ett MKB-dokument.
- En fullskalig MKB (se 6:e kap. miljöbalken) är **mycket omfattande!** Att i förebyggande syfte ha god dialog med tillsynsmyndigheten och göra [en miljöeffektsbeskrivning, "MEB"](#), där man beskriver verksamheten och miljöarbetet, kan ge klubben bättre underlag vid samråd m.m.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 17 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Ljud är ofta vår mest betydande miljöaspekt!

- Ljud från motorbanan kan uppfattas som störande av närboende och det har tvingat banor att slå igen eller till begränsade träningstider. Ömsesidig respekt och dialog mellan klubben och grannar är A och O.
- Klagomål från en enda person till kommunen/länsstyrelsen kan räcka för att starta en process med ljudutredning som klubben/ägare får betala och kan ge försämrade träningstider vilket på sikt kan innebära nedläggning av anläggningen.
- Detta kan vara svårt att hantera om man inte från början har koll på sina ljudnivåer genom ljudkartor och ljudmätning. Alla klubbar bör utreda sina ljudnivåer för att minska risken att närboende börjar klaga!

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 18 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Ljud är ofta vår mest betydande miljöaspekt!

- I Naturvårdsverkets allmänna råd om ljud från motorsport (NFS 2004:16) finns riktvärden och förslag på skyddsåtgärder som tillsynsmyndigheten utgår från vid provningar.
- NFS 2004:16 är på fem sidor och alla berörda inom respektive klubb bör läsa dessa! Följer man i förebyggande syfte NFS 2004:16 klarar man bättre av diskussioner med berörda parter.
- I meddelande 8/1983 från Naturvårdsverket finns bl.a. referensljudnivåer som ligger till grund vid teoretiska beräkningar av ljudutbredning. NVV:s Rapport 5417 rör praktisk ljudmätning runt banan.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 19 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Utdrag ur Naturvårdsverkets Allmänna råd om ljud från motorsport (NFS 2004:16)

Maximal ljudnivå i dBA

Område	Helgfri måndag-lördag kl. 07-19	Kväll kl. 19-22 samt söndag och helgdagar kl. 07-19	Natt kl. 22-07
Bostäder för permanent boende och fritidshus (vid fasad)	60 dBA	55 dBA	Nattetid bör bullrande verksamhet inte förekomma vid motorbanor

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 20 av 31

SVENSK BILSPORT MILJÖUTBILDNING DEL 1 SVEMO SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad säger Naturvårdsverket (i NFS 2004:16) om ljud?

- Naturvårdsverket förordar teoretisk ljudberäkning i dataprogram i första hand, eftersom mätning på plats kan störas av väder och vind m.m.
- Sakkunniga kan hjälpa till med ljudutbredningskartor. Då kan man se var potentiella klagande närboende kan finnas och hur man kan förebygga problem genom att teoretiskt testa ljuddämpande åtgärder.
- Detta bör också kompletteras med praktisk "fasadmätning" ute på plats med ljudmätare för att se hur olika skyddsåtgärder fungerar i praktiken ute vid bebyggelse som kan störas.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 21 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Mer om ljud och närboende

- Undersökningar från Trafikverket har visat att närboende som vet när och varför det låter från en verksamhet inte upplever sig lika störda. En god öppen dialog med gamla och nya grannar är alltså av största vikt!
- Det är viktigt att arbeta för en god grannkontakt så eventuella klagomål kommer klubben tillhanda före myndigheten!
- Visa största möjliga hänsyn och respekt till närboende!

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 22 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

- Alkylatbensin = Miljöbränsle**
- Bra för motor, effekt och miljö
- Minskar giftiga utsläpp som ex. bensen

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 23 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Flera miljövänligare bränslen och drivmedel utvecklas tack vare motorsporten:

Metanol, etanol, el, biogas m.m.

Motorsporten är alltså drivande i samhället för ny miljöteknik!

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 24 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
 SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Håll Er alltid uppdaterade på följande:

Gemensamma regler (G2) (SBF):
[Klicka här för utdrag ur G2 gällande miljö.](#)

Svemo Policy och allmänna Regler (SPAR), Nationellt Tävlingsreglemente (NT) och respektive grens specialreglemente (SR) hittar Du här:
<http://www.svemo.se/sv/Forforare/Stadgarochregler/>

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 25 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
 SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Svemos och SBF:s miljöorganisationer

Mailadresser till Miljökommitteerna: miljo@sbf.se och miljo@svemo.se

Mer kontaktuppgifter Svemo - <http://www.svemo.se/sv/Forbundsinfo/Kommiteer/Miljo/Kontaktpersoner/> SBF - <http://sbf.se/Forbundsinfo/Organisationochkontaktuppgifter/Kommiteercharbetsgrupper/Miljo/>

```

  graph TD
    SBF[SBF:s styrelse] --> MS[Myndighetsansvarig kansliet]
    MS --> MK[Miljökommitté 3 stycken]
    MK --> MD[Miljörådgivare (Distrikt) 12 stycken]
    MD --> MO[Miljöombud (Klubb) Ca. 500 stycken]
    
    SV[Svemos styrelse] --> KS[0,5 + 0,5 kansliresurs]
    KS --> MK2[Miljökommitté 3 stycken + 1 adjungerad]
    MK2 --> SS[Sektionsansvariga 9 stycken]
    SS --> DS[Distriktsansvariga 6 stycken]
    DS --> MO2[Miljöombud (Klubb) Ca. 500 stycken]
  
```

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 26 av 31

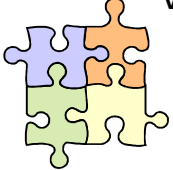
SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
 SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Distrikt från norr till söder Svemo och SBF

<p>Svemo (SE MOTSVARANDE SBF-DISTRIKT TILL HÖGER)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Övre Norra Motorcykel- och Snöskoterförbundet • Mellersta Norra Motorcykel- och Snöskoterförbundet • Nedre Norra Motorcykel- och Snöskoterförbundet • Östra Motorcykel- och Snöskoterförbundet • Västra Motorcykelförbundet • Södra Motorcykelförbundet 	<p>SBF (SE MOTSVARANDE SVEMO-DISTRIKT TILL VÄNSTER)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Övre Norra Bilspportförbundet • Mellan Norrlands Bilspportförbundet • Nedre Norra Bilspportförbundet • Södermanland/Västmanlands Bilspportförbundet • Upplands Bilspportförbundet • Stockholms Bilspportförbundet • Östergötlands Bilspportförbundet • Gotlands Bilspportförbundet • Västra Bilspportförbundet • Göteborgs Bilspportförbundet • Smålands Bilspportförbundet • Södra Bilspportförbundet
---	--

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 27 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad gör distriktet?

- Utser miljöansvarig (Svemo) och miljörådgivare (SBF).
- Utbildar miljöombud.
- Bistår föreningarna i miljöarbetet.
- Miljöcertifierar klubbar, arrangemang och anläggningar.
- I Svemo rapporterar distriktet sina certifierade klubbar, arrangemang och anläggningar till kansliet som utfärdar certifikatet.
- I SBF är det distriktet själva som utfärdar miljöintyget.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 28 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad gör klubben?

- Upprättar och antar en miljöpolicy på klubbens årsmöte.
- Utser miljöombud.
- Tittar igenom miljörevisionsprotokollet, handledningen och certifieringshandlingar.
- Åtgärdar ev. brister från miljörevisionsprotokollet.
- Kallar distriktets miljöansvarige samt miljörådgivare för certifiering.
- Klubben samråder med:
 - Distriktets miljöansvariga vid revision (Svemo).
 - Distriktets miljörådgivare vid certifieringsprocess (SBF).

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 29 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Vad gör klubbens miljöombud?

Klubbens styrelse är ytterst ansvarig för att klubbens verksamhet organiseras så att miljön störs så lite som möjligt. Styrelsen skall utse minst ett miljöombud som på styrelsens uppdrag handlägger miljöfrågorna och håller **kontakt** mellan klubben och:

- Kommunen
- Förbundet
- Grannar och närboende till banan
- Länsstyrelsens miljöavdelning, Naturvårdsverket och andra statliga myndigheter om så behövs
- Andra miljöorganisationer
- Lokal press, radio och TV

Miljöombudet bör också vara informatör och remissinstans i miljöfrågor.

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilspportförbundet 30 av 31

SVENSK BILSPORT **MILJÖUTBILDNING DEL 1** **SVEMO**
SVENSKA MOTORCYKEL- OCH SNÖSKOTERFÖRBUNDET

Saker man kan göra i den egna klubben:

- Läs in berörda delar av miljöbalken, speciellt om allmänna hänsynsreglerna i första avdelningen
- Läs om ljud i Naturvårdsverkets allmänna råd **NFS 2004:16**
- Genomför intern miljörevision (man tar hjälp av t.ex. egenkontrollen)
- Upprätta miljöhandlingsplan
- Upprätta en miljöeffektsbeskrivning (MEB)

2016-06-13 Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet & Svenska Bilsportförbundet 31 av 31
